

Pane Prezidente!

Severozápadní cíp župy Spišské s obcemi Nová Belá, Fridman, Krampach, Durstin, Černa Gora, Tribš, Jurgo patří zeměpisně k Polsce.¹ Obyvatelstvo jest smíšené: horalsko-slovenské. Vlivy polské opodstatněny jsou také stálými styky obchodními. Přesto vysloveně polonofilskými jsou pouze obce Nová Belá a Fridman, pak v nepatrné části Krempach a Jurgo. Převážná většina lidu, do 90 %, cítí slovensky a přechovává k Polákům antipatii. „Ty Polák“ pocituje se jako urážlivá nadávka.

Hospodářsky jest popsané území cenné, ježto veškeré obyvatelstvo provádí s Polskou cílý obchod zemědělský. Dobytkářství jest pěkně vyvinuto.

Ostatní kraje Spiše, ač částečně také původu horalského, nechťi o Polsce ani slyšeti, přesto, že agitace (příděl petroleje atd.) zasahovala také mimo popsané území 8 obcí, – a tvoří integrující část zeměpisného území slovenského, jež od Slovenska oddělití nelze.

Bratislava, 10. III. 1919.^a

Dr. Milan Hodža.^b

DOPIS

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. L (CD)-36-XI, k. 595. Originál, strojopis.^c

a – Připsáno M. Hodžou perem.

b – Vlastnoruční podpis perem.

c – Dokument strojem nadepsán: Horalové ve Spiši. Na dokumentu také rukopisná poznámka: Vzato na vědomí. Ad acta 20/3/19. Drtina.

1 – Jde o dnešní polské obce: Nowa Biała (slov. Nová Belá), Frydman (Fridman), Krempachy (Krempachy), Dursztyn (Durštin), Czarna Góra (Čierna Hora), Trybsz (Tribš), Jurgów (Jurgov). Území Spiše patřilo vždy k Uhrám, ačkoliv v roce 1412 uherský král Zikmund Lucemburský dal část do zástavy Polsku. Toto území znovu přivtělila k Uhrám Marie Terezie v roce 1772. Po první světové válce byl Spiš rozdělen mezi Československo a Polsko.